

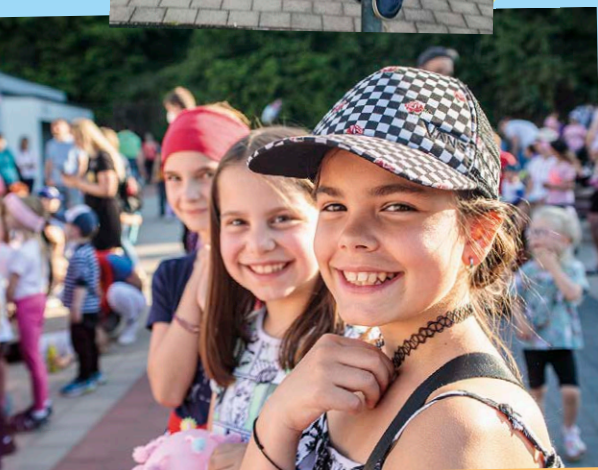

Račiansky výber

www.raca.sk

Otvorenie
Račianskeho kultúrneho
a športového leta 2021

Výsledky sčítania
obyvateľov

Deň detí v Rači

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-RAČA

RAČIANSKY POLMARATÓN

RAČIANSKA DESIATKA

29. 8. 2021
Nedeľa

X. Ročník

Pod záštitou starostu mestskej časti Bratislava-Rača Mgr. Michala Drotována

Usporiadateľ: MČ Bratislava-Rača	Prihlasovanie: online do 26. 08. 2021 https://registrace.sportsoft.cz/main.aspx?e=1782&lng=sk
Štart pretekov: Amfiteáter Knižkova dolina, Bratislava-Rača 10:00 hod.: Račiansky polmaratón 10:15 hod.: Račianska 10 10:30 hod.: Detské behy	Prihlasovanie v deň pretekov: najneskôr 30 minút pred štartom svojej kategórie.
Prezentácia: 29.8.2021 od 8:00 hod v priestoroch Amfiteátra Knižkova dolina najneskôr 30 minút pred štartom svojej kategórie	Štartovné - platba na mieste: Polmaratón - 12 €; 10-tka - 10 €; Seniory a seniorky nar. v roku 1955 a starší zľava 50% Štartovné - platba prevodom na účet do 26.8. 2021: Polmaratón - 8 €; 10-tka - 6 €; Účastníci predošlých 9. ročníkov štartovné - 1 €; Ceny: V každej kategórii poháre, účastnícka medaila
Trate pretekov: asfaltová cesta a poľné cesty v úseku: viď mapka pretekov	Platba štartovného prevodom na účet najneskôr do 26. 08. 2021 číslo účtu: SK7502000000000000421032 variabilný symbol: uviesť desaťmiestne číslo, ktoré Vám vygeneruje systém pri online prihlásení na VOS - tpk
Kategórie : M hlavná kategória vek do 39 rokov (rok narodenia 1982-2003) M40 vek 40 - 49 rokov (rok narodenia 1972-1981) M50 vek 50 - 59 rokov (rok narodenia 1962-1971) M60 vek 60 a viac rokov (rok narodenia 1961 a skôr) Ž hlavná kategória vek do 39 rokov (rok narodenia 1982-2003) Ž40 vek 40 - 49 rokov (rok narodenia 1972-1981) Ž50 vek 50 a viac rokov (rok narodenia 1971 a skôr) M/Ž Najlepší Račania Detské behy podľa záujmu (prihlasovanie na mieste) bez štartovného	špecifický symbol: 29092021 do správy pre prijímateľa treba napísať: maratón - Meno a Priezvisko Štartovné zahŕňa: občerstvenie, pitný režim počas a po pretekoch, štartovné číslo, zapožičanie čipu na meranie času a malé prekvapenie...
	Súťaží sa podľa pravidiel SAZ a tohto rozpisu. Vyhlásenie víťazov: ihneď po dobehnutí posledného pretekára Šatne, WC: Amfiteáter Knižkova dolina
	UPOZORNENIE PRE PRETEKÁROVI! Každý pretekár ručí za svoj dobrý zdravotný stav. Usporiadatelia neručia za veci odložené v šatni. Preteky prebiehajú za plnej cestnej premávky. Prihlásením a účasťou na pretekoch dáva zúčastnený automatický súhlas so spracovaním osobných údajov a zverejnením fotografií v médiach.

Info: Mgr. Marek Porvazník, mobil: 0905418485, e-mail: marek.porvaznik@raca.sk www.facebook.com/raciansky.polmaraton

Milí Račania,

máme za sebou náročný polrok. Hneď na začiatku roka prišla na nás všetkých jedna z najťažších skúšok, aké sme zažili, v podobe druhej vlny pandémie. Niektorí to znášali lepšie, niektorí horšie, mnohí z nás sa stali pozostalými, mnohí prišli o prácu, deti často o kamarátov zo školy a všetci sme prišli o veľa krásnych stretnutí s blízkymi a kamarátmi, ktoré sa nemohli uskutočniť. S jarnými, hoc daždívmi dňami vírus ustúpil a do našich životov opäť prišli bežné problémy – škola, písomky, termíny v práci, komáre či kosenie a my máme šancu uvedomiť si, aké je príjemné žiť len s takýmito starosťami.

S príchodom leta, slniečka, očkovania, uvoľnenia protipandemických opatrení a konca školského roka nám všetkým nastúpili opäť tie príjemné starosti, na ktoré sa tešíme – výber programu na dlhé letné večery, posedenia na terasách a v záhradkách s kamarátmi a výber dovolení či letných táborov. Milí Račania, spolu s kolegami vám preto všetkým želáme príjemne strávené chvíle pri čítaní letného vydania nášho i vášho Račianskeho výberu a nádherné a pokojné leto.

Autor: Ing. Viera Štrbáková,
vedúca oddelenia hospodárskej správy

Obsah

- 05 Školstvo
Rozhovor s riaditeľkami základných škôl
- 07 Hospodárska správa
Hospodárska správa zasahuje
- 08 Kultúra / Program Račianskeho
kultúrneho a športového leta 2021
- 11 Život v Rači
Deň detí v jasličkách

Ospravedlnenie

„Mestská časť Bratislava-Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, konajúca prostredníctvom Mgr. Petra Pilinského, starostu, vo svojom rozhodnutí č. 16546/1177/2014/Šu-Be zo dňa 3. novembra 2014 postupovala v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, keď pri rozhodovaní o odvolaní proti rozhodnutiu riaditeľa Základnej školy, Tbiliská 4, 831 06 Bratislava o neprijatí Maximiliána Dobrovolského do 1. ročníka základného vzdelávania v bežnej triede z dôvodu jeho zdravotného postihnutia nezabezpečila potrebnú nápravu, čím Maximiliána Dobrovolského diskriminovala v oblasti prístupu k vzdelávaniu. Za uvedené diskriminačné konanie sa mestská časť Bratislava-Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, Maximiliánovi Dobrovolskému ospravedľňuje.“

+421 918 984 921
terroir.raca@gmail.com

Ráčiansky výber 7-8/2021 - mesačník pre obyvateľov Rače, Krasňan a Východného. Ak chcete mesačník pravidelne dostávať do svojich schránok, kontaktujte, prosím, redakciu. Vydáva Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Rača. Poštová adresa: Miestny úrad MČ Bratislava-Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, tel. č.: 02/49 11 24 55, e-mail: redakciarv@raca.sk, www.raca.sk. Registrácia MK SR EV č. 2979/09. ISSN 1339-0538, IČO: 00304557, DIČ: 2020879212. Ročník vydávania: 19. Tlač: Slovenská Grafia a.s., Pekná cesta 6, 834 03 Bratislava. Distribúcia: marketing post, s.r.o., Mliekarenská 8, 821 09 Bratislava.

Za podpísaný príspevok zodpovedá autor. Zodpovedný redaktor: Bc. David Slahučka. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť a štylisticky upraviť. Ráčiansky výber 9/2021 má uzávierku 13. 8. 2021.

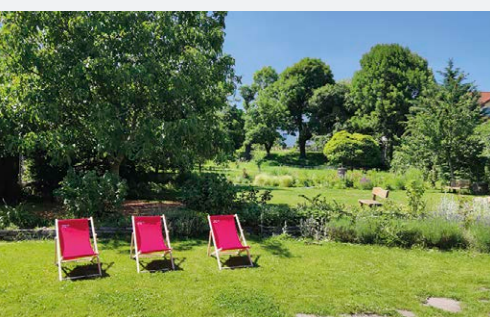
Členovia Redakčnej Rady: Predseda RR: Ing. Ľubomír Prekop. Členovia RR: Mgr. Monika Luknárová, Dana Ölvecká, PhDr. Ján Polakovič. Autor fotografie na obálke: Marek Bellay

Režim pracovísk miestneho úradu

Všetky oddelenia pracujú v plnom rozsahu a sú občanom k dispozícii počas stránkových hodín vrátane prvého kontaktu. Pohyb na úrade je aj naďalej obmedzený. Vstup na pracoviská úradu – pracovník si klienta vyzdvihne v miestnosti pre stránky MiÚ Kubačova (oproti prvému kontaktu) a tam ho aj odprevadí. V prípade Obecného domu Alstrova si klienta vyzdvihne zamestnanec úradu pri vchode. Naďalej uprednostňujeme bezkontaktný spôsob komunikácie, t. j. e-mailom alebo telefonicky. Všetky informácie o aktuálnom fungovaní úradu nájdete na stránke www.raca.sk. (red)

Volné verejné sedenie Sadni si! po prvýkrát aj u nás v Rači

Projekt Sadni si! prináša do Bratislavy volné verejné sedenie – červené stoly a stoličky, ktoré oživujú a kultivujú priestory s nedostatkom sedenia. Prídte si posediť, prečítať knihu či časopis pred Kultúrne stredisko Žarnovická alebo do našej Obecnéj záhrady na Alstrovej 24,9. Červené ležadlá a stoličky nám poskytol Metropolitný inštitút Bratislavy. Ďakujeme. (red)

Kosenie napredovalo napriek horúčavám

V čase, keď meteorológovia vydali varovanie druhého stupňa pred vysokými teplotami, zamestnanci Strediska čistoty MiÚ Bratislava-Rača dokončili kosenie časti Východné.

Prakticky celomájové zrážky výrazne spomalili kosenie trávnatých plôch oproti stanovenému harmonogramu. Napriek tomu sa pracovníci Strediska čistoty snažia dobehnúť zameškané a v treťom júnovom týždni dokončili prácu na uliciach Dopravná a Východná v časti Rendez. O tú sa mestská časť Rača začala komplexne starať tento rok, čím na údržbu pribudli ďalšie približne štyri hektáre trávinatej plochy.

Od 21. júna sú kosci na Komisárkach a budú pokračovať južným smerom cez Záhumenice a Barónku až na koniec Krasnian. Zvládnuť jeden takýto „okruh“ im zaberie tri až štyri týždne. Okrem kosenia totiž aj upravujú záhony, zbierajú odpadky a psie exkrementy, strihajú kríky, upratujú detské ihriská a vysypávajú koše. Tých je v Rači takmer 400.

„Niektoré plochy sme kosili aj tri alebo štyrikrát. Ide najmä o trávnu v škôlkach a jaslách. Obecnú záhradu, kde sa konajú svadby, sme tiež prešli niekoľkokrát,“ uviedol Tomáš Halinkovič, vedúci Strediska čistoty. Zároveň hovorí, že vybrané plochy sa snažili kosiť aj počas dažďov. „Z praktického aj bezpečnostného hľadiska však bolo kosenie za daných podmienok prakticky nemožné,“ hovorí. (red)

Bezplatná právna poradňa

Mestská časť Bratislava-Rača ponúka bezplatnú právnu poradňu, dva krát v mesiaci v Obecnom dome na Alstrovej ulici 24,9. Právne poradenstvo sa týka hlavne týchto oblastí: rodinné vzťahy, dedičské konania, pracovno-právne vzťahy, otázky majetkovej povahy, ochrany spotrebiteľa či exekúcie. Poradňa je len pre obyvateľov

s trvalým alebo prechodným pobytom v mestskej časti Bratislava-Rača. Najbližšie termíny poradne nájdete na stránke www.raca.sk. Do poradne je potrebné vopred sa nahlásiť na e-mailovej adrese starosta@raca.sk alebo na telefónnom čísle 02/ 49 11 24 81. Každý záujemca dostane presný termín. (red)

Sčítanie obyvateľov 2021 bolo ukončené s dobrým výsledkom

V elektronickom sčítaní obyvateľov, ktoré prebiehalo v termíne od 15. februára do 31. marca 2021, sa sčítalo 23 025 Račanov, čo predstavuje 86,9 % obyvateľov s pobytom v našej mestskej časti.

Asistované sčítanie, určené pre obyvateľov, ktorí sa nemohli sčítať sami ani s pomocou blízkej osoby, prebehlo v termíne od 3. mája do 13. júna. Možnosť sčítať sa na kontaktnom mieste využilo 1085 Račanov.

V mestskej časti Bratislava-Rača bolo sčítaných 90,99 % obyvateľov, v číslach

to predstavuje 24 110. Vychádzame z predpokladaného počtu obyvateľov k 1. 1. 2021 – 25 217, takže sa nesčítalo približne 1107 obyvateľov. (red)

Rozhovor s riaditeľkami základných škôl

Mgr. Tatiana Kizivatová
Riaditeľka ZŠ s MŠ
Jána Amosa Komenského

RV: Zmenila pandémia školákov?

Pandémia otriasla celou populáciou, tobôž s deťmi. V mnohých prípadoch priniesla do ich prežívania úzkosť, strach, problémy, konflikty. Deti mali narušený režim dňa, absentovala disciplína, poriadok, stratil sa pocit istoty.

RV: Zvládli deti návrat do školských lavíc?

Kým medzi prežívaním škôlkarov a detí prvého ročníka pandémie nespôsobila veľké zmeny, mnoho detí vo veku približne 11 rokov a vyššie, ktoré potrebujú k spokojnému životu kamarátov, skupinu, či spoločné aktivity, zrazu začali pociťovať osamelosť. Tá viedla veľakrát k frustrácii, k prejavom zlosti až agresivity, k porušovaniu pravidiel. To sa v niektorých prípadoch prejavilo aj po návrate do školy.

RV: Prijali ste nejaké opatrenia?

Vo viacerých prípadoch sme vnímali narušený vzťah medzi rodičmi a deťmi. Aj preto sme sa po návrate „amosákov“ do školy zamerali na posilnenie rozvoja mäkkých zručností detí. V každej triede sme zabezpečili možnosť zažiť „wellness dni“. V rámci nich sme pripravili pre našich žiakov aktivity na posilnenie spolupráce, na rozvoj komunikácie, sebaovládania, tvorivosti, riešenia problémov. Obrovský podiel na týchto akti-

vitách popri učiteľoch mal náš podporný tím, tvorený školskými psychológmi, špeciálnymi pedagógmi a pedagogickými asistentami.

RV: Ako predchádzate šíreniu vírusu na základných školách?

Na škole dodržiavame naďalej veľmi prísne protiepidemiické opatrenia. Do budovy je obmedzený vstup cudzích osôb. Keď už niekto musí vstúpiť, je potrebné, aby vyplnil čestné prehlásenie o bezinfekčnosti. V budove všetci nosíme rúška alebo respirátory. Priestory pravidelne dezinfikujeme.

RV: Ako vidíte nasledujúci školský rok 2021/22?

Túžime, aby sme sa vrátili do obdobia pred marcom 2020, ale v prípade potreby sme pripravení pokračovať v nastavených postupoch. Veríme, že disciplinovaným dodržiavaním opatrením ochránime deti i zamestnancov školy

Mgr. Zuzana Hirschnerová, PhD.
Riaditeľka ZŠ Tbiliská 4

RV: Zmenila pandémia školákov?

Pandémia poznačila každého z nás. Preverila to, čo je v nás dobré aj zlé. Deti nie sú výnimkou. Vidíme a cítime, že ich prežívanie a reakcie sú iné. Snažíme sa porozumieť aktuálnemu svetu každého z nich, rešpektovať vnímanie súčasnej situácie, zmeny vzťahov v rodinách i v škole, pomáhať pri riešení problémov v

škole a v učení. Toto porozumenie nám umožní, aby sme deťom poskytli to, čo potrebujú. Zatiaľ sme zistili, že potrebujú najmä bezpečné prostredie, podporu a ocenenie od učiteľov, obnovenie pozitívnych vzťahov so spolužiakmi a život rešpektujúci ich vývinové potreby. Potrebujeme si aj spomenúť na to, že ku koncu školského roka patrí aj troška snahy a zaslúžený úspech.

RV: Zvládli deti návrat do školských lavíc?

Deti už do školy pár týždňov chodia. Bolo vidieť, že sa na návrat do školských lavíc veľmi tešili. Evidujeme vzornú školskú dochádzku, deti veľmi málo vymeškávali. Je ale veľmi pozitívne, že sa už zdravo tešia na prázdniny a na to, že školu počas prázdnin neuvidia.

RV: Ako predchádzate šíreniu vírusu na základných školách?

Stále dodržiavame predpísané opatrenia: všetci si pri vstupe dezinfikujeme ruky, nosíme rúška, dbáme na odstup a umývanie rúk. Počas vyučovania chodia deti často von. Veľmi oceňujem deti aj učiteľov za to, že opatrenia dodržiavajú aj počas letných horúčav.

RV: Ako vidíte nasledujúci školský rok 2021/22?

Optimisticky. Veríme, že ďalšia vlna pandémie už nepríde. Ak by bolo prerušenie vyučovania znova potrebné, budeme všetci potrebovať veľa síl. Preto verím, že deti aj učiteľia budú cez prázdniny naozaj usilovne odychovať a naberať sily.

Celý rozhovor s riaditeľkami Základných škôl si môžete prečítať na stránke www.raca.sk alebo v aplikácii RAČA. (red)

Račiansky výber

02/49 11 24 55
redakciarv@raca.sk

FRANK

Prémiové Škandinávské strešné krytiny

FRANK - STRECHY, s r.o.

Výhonská 1, areál Drevony Rača, Bratislava
tel: 0903 230 965
mail: frankstrechy@gmail.com

www.frank-strechy.sk

AKCIOVÉ CENY STREŠNÝCH KRYTÍN A ODKVAPOV

Revitalizácia vnútrobloku na Tbiliskej 23

Oddelenie životného prostredia realizovalo projekt premeny betónových plôch na zelené s výsadbou suchomilných pôvodných druhov kvitnúcich trvaliek vo vnútrobloku na Tbiliskej 23. Výsadba má spríjemniť plochu vnútrobloku a vytvára odychovú funkciu. Takisto prináša do prostredia biodiverzitu, prispieva k adaptácii na zmenu klímy a vytvára vodozádržné opatrenia. V priebehu mesiaca júl bude priestor doplnený aj o päť lavičiek. Projekt mohol byť uskutočnený vďaka dotácii Bratislavského samosprávneho kraja: Bratislavská regionálna dotačná schéma – výzva na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka 2021.

Ing. arch. Zuzana Mosná, referentka pre sadovú úpravu a zeleň

Premávka novej linky MHD 154 k Horámi Krasňany

S cieľom zníženia počtu áut v leso-parku sa magistrát rozhodol zabezpečiť novú linku č. 154.

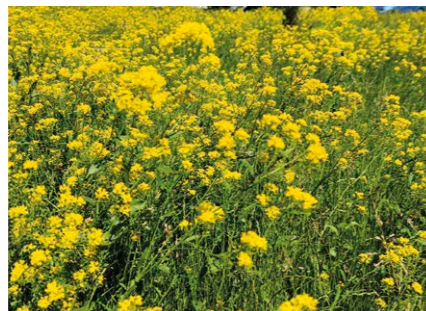
Linka bola zavedená 27. marca 2021 a premáva po Peknej ceste do leso-parku k Horámi Krasňany.

Počas víkendov bude linka premávať zo zastávky Hubeného na Peknej ceste, kde sa bude dať prestúpiť z električky č. 3, ďalej pôjde cez zastávky Slanec, Muničné sklady na konečnú Horáreň a Krasňany. Bude sprístupnený aj autobus pre ľudí so zdravotným znevýhodnením a rodiny s deťmi.

Lucie Balgová

Kvetinové lúky v Rači

Tento rok oddelenie životného prostredia a dopravy vysadilo dvanásť plôch kvetinových lúk. Kvetinové lúky môžete nájsť pred Zdravotným strediskom Tbiliská, Alstrova – Pri vinohradoch (konečná 56), Cígelská 18 pri Rustaveliho ulici, Žarnovická 3, Závadská 18, Kubáčova 21 pri miestom úrade, Strelkova (zastávka Hybešova), Plickova 5 pri fon-

táne, pri bytovni na Kadnárovej 100 – dve plochy, Pekná cesta 2C pred Lidlom.

Lúky majú spríjemniť prostredie, priniesť pestrosť do mestského prostredia a v neposlednom rade pomôcť aj opelovačom a inému hmyzu nájsť si potravu a útočisko v letných mesiacoch. Novovysadené kvetinové lúky sú rôznorodé zmesi letničiek aj trvaliek.

Experimentálna kvetinová lúka na Hečkovej je tento rok ponechaná bez zásahu a miešajú sa v nej vysadené druhy z minulého roka s pôvodnými druhmi tráv a iných bylín.

Okrem takýchto lúk nájdete v Rači aj lúky s divokejším porastom, ktoré sú v zmenenom režime kosenia, napr. nad trafostanicou na Rustaveliho, nad trafostanicou na Závadskej alebo kopec na Sklabinskej ulici. (red)

Aj tento rok sa naša mestská časť zapojila do podujatia Naše mesto

Dobrovoľníci z rôznych firiem sa rozhodli prísť v piatok 11. júna 2021 do Rače a pomôcť nám skrášliť verejné priestory.

Vďaka dobrovoľníkom a našim kolegom sme upratali nádvoria Koloničovej kúrie, revitalizovali a upratovali areál na Dopravnej 57 a renovovali sme dve drevené terasy v záhrade denného stacionára na Plickovej. Vyčistili sme areál Amfiteátra v Knižkovej doline a priestory Kultúrneho strediska Žarnovická. Podarilo sa nám natrieť zábradlia na Potočnej ulici, plot v areáli denného stacionára na Plickovej a plot pri zdravotnom stredisku Hubeného. Upratili sme ihriská na Závadskej, Tbiliskej, Cígelskej a revitalizovali sme detské ihrisko Sklabinská.

Ďakujeme Nadácii Pontis, všetkým zamestnancom úradu a 119 dobrovoľníkom z firiem

PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie, a. s., , SERVIER SLOVENSKO, spol. s r. o., O2 Slovakia, IBM, Tatra banka, a. s., Yanfeng Slovakia Automotive Interior Systems, s. r. o., The Capital Markets Company Slovakia, s. r. o., Johnson & Johnson, s. r. o., Mediálne partnerstvá 2.0, ktorí majú srdce na správnom mieste a prišli nám pomôcť skrášliť Raču. (red)

Hospodárska správa Rače zasahuje

V januári prebehla na miestnom úrade v Rači organizačná zmena, ktorú možno niektorí občania zatiaľ nestihli postrehnúť – vzniklo oddelenie hospodárskej správy, ktorým sa spojili do jedného tri bývalé oddelenia so vzájomne úzko prepojenou agendou: vnútorná správa, referát majetku a investičných činností a referát správy a údržby budov. Táto organizačná zmena umožnila efektívnejšie prepojenie, spoluprácu a koordináciu činností na mnohých prebiehajúcich alebo pripravovaných projektoch.

Oddelenie hospodárskej správy má vskutku širokú agendu od prvého kontaktu, matriky, ohlasovne pobytu cez stavebné a investičné projekty, rekonštrukcie budov, správu približne tridsiatich budov mestskej časti a ich pravidelnú údržbu a opravy, predaj, kúpu a prenájom nehnuteľností, správu a údržbu hnutelného majetku mestskej časti až po voľby či sčítanie obyvateľov, jedáleň pre seniorov, ubytovňu a dobrovoľný hasičský zbor obce.

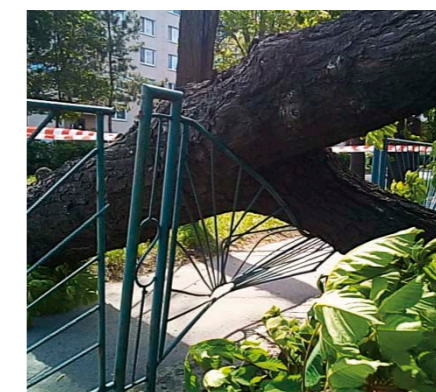
Novovzniknuté oddelenie sa popri svojej bežnej agende hneď od začiatku roka stalo pre občanov akousi „náravníkovou zónou“. Naše kolegyně z prvého kontaktu museli počas zatvorenia úradu zvládnuť denne desiatky až stovky telefonátov, a keď si obyvatelia zvykli na elektronickú komunikáciu s úradom a vonkajšiu podateľňu, nápor sa presunul na objem rozdeľovanej pošty, ktorá denne prejde ich rukami niekoľkokrát. Počas testovania práve naše oddelenie týždeň čo týždeň pripravovalo všetok materiál a zabezpečovalo jeho priebežné dopĺňanie pre MOM-ky spravované mestskou časťou. Zvládli sme komplikácie, ktoré sa nevyhli ani jedálni pre seniorov, ktorá tiež patrí pod oddelenie hospodárskej správy, a strava pre seniorov bola aj v spolupráci so sociálnym oddelením zabezpečená počas celého obdobia lockdownu. Nesmieme zabudnúť ani na veľmi dôležité sčítanie obyvateľov, domov a bytov, ktoré naše oddelenie riadilo práve v najhoršom pandemickom období a napriek tomu sa nám v Rači podarilo sčítať vyše 90 % občanov. A samozrejme, aj počas druhej vlny pokračovala a pokračuje práca na viacerých stavebných projektoch a rekonštrukciách a dnes sa môžeme pochváliť novou strechou Strediska služieb na Dopravnej 57, zrekonštruovanou bývalou kotolňou požiarnej zbrojnice na komfortnú miestnosť so sociálnym zázemím pre kolegov zo Strediska čistoty, ktorú po presťahovaní Strediska čistoty do nových priestorov dostanú do užívania naši dobrovoľní hasiči, v detských jasličkách po dokončení novúčkovej triedy so spálňičkou pre najmenších sa už začala kolaudácia a pomaly

sa dokončuje aj Urban park pre skejterov na Tbiliskej, ktorý, veríme, privíta prvých skejterov už počas letných prázdnin.

Významnou súčasťou nášho oddelenia sú tiež kolegovia z úseku údržby. Okrem každodenných opráv a pomoci od presúvania nábytku cez opravy bežných porúch sú nenahraditeľnými aj pri väčších zásahoch a haváriách, často v noci alebo cez víkendy. S haváriami sa vrece roztrhlo najmä po uvoľnení opatrení a návrate detí do škôl a škôlok v apríli a máji, keď naši údržbári pomáhali pri odstraňovaní niekoľkých havárií vody a kanalizácie v MŠ Pri šajbách, v požiarnej zbrojnici, v MŠ Tbiliská a na ZŠ Hubeného. V máji všetkých prekvapil gaštan, ktorý bol magistrátom určený na výrub. Rozhodol sa na výrub nepočkať a spadnúť takmer do prevádzky lekárne a na novúčkú strechu Strediska služieb na Dopravnej.

Našťastie sa nikomu nič nestalo a zničený bol „len“ plot a strecha, ktoré opäť naši údržbári dali do poriadku tak, že dnes by ste si už na mieste nič nevšimli. Počas nedostupnosti dodávateľa tiež kolegovia pomohli „zachrániť“ svadbu v Obecnej

záhrade jedného z račianskych šťastných párov a zabezpečili opravu schodov.

A sú to opäť naši kolegovia z úseku údržby budov, ktorí pravidelne chodia kontrolovať aj ZŠ Plickova, ktorú počas obdobia, kým nastúpi zhotoviteľ rekonštrukcie na práce, čoraz viac navštevujú asociálne živly, vandali a zlodeji. Hoci sa snažíme udržať ju v nezhoršujúcom stave, prosíme touto cestou aj verejnosť, aby si okolie Plickovej všimla a v prípade akéhokoľvek pohybu ihneď privola mestskú alebo štátnu políciu.

O práci oddelenia hospodárskej správy vás budeme i naďalej informovať na našich stránkach a v ďalších médiách. Veríme, že práca nášho veľkého tímu nám bude robiť radosť aj v budúcnosti a slúžiť na prospech všetkým občanom Rače, Krasňan a Východného.

Ing. Vierošlava Štrbáková, vedúca oddelenia hospodárskej správy

Račiansky vinohradnícky spolok

Račiansky vinohradnícky spolok ako občianske združenie vinohradníkov a vinárov v Rači bol založený v roku 1998. Združuje ľudí, ktorí majú záujem udržať vinohradníctvo a vinárstvo v Rači a zachovať tak tradície, ktoré vybudovali naši predkovia.

Ľudia nás vnímajú skôr na Račianskom vinobraní alebo ďalších podujatiach, kde naši vinári ponúkajú svoje produkty, ale gro našej práce je vo vinohradoch a pivniciach, aby sme mali čo ponúknuť. Naši vinohradníci obrábajú nielen svoje vinohrady, ale v rámci svojich možností si prenajímajú ďalšie vinohrady, ktoré už majitelia nevládzu obrábať najmä z dôvodu veku a ich potomkovia nemajú k práci vo vinohradoch a k vinohradníctvu vzťah, keďže je to ťažká práca a výsledok je vždy neistý. Sme však radi, že tejto krásnej činnosti sa začína venovať čoraz viac mladých ľudí, takže starší vinohradníci a vinári majú komu odovzdať svoje skúsenosti. Veľkú podporu v našej činnosti cítime najmä zo strany vedenia mestskej časti Bratislava-Rača a jej poslancov, za čo im patrí naše poďakovanie. V Račianskom vinohradníckom spolku je viacero vinárov, ktorí produkujú svoje vína a ľudia ich viac-menej poznajú. Preto by sme radi tieto vinárstva postupne predstavili.

Rodinné vinárstvo KOLLÁR

Rodinné vinárstvo KOLLÁR vineyards & winery, s. r. o., vzniklo v roku 2017 ako prirodzený vývoj nášho farmárčenia najskôr na vlastných rodinných viniciach zdedených po predkoch a neskôr aj na viniciach, ktoré sme si prenajali. Keďže sme našu činnosť v oblasti vinohradníctva a vinárstva chceli nejakým spôsobom zastrešiť, rozhodli sme sa založiť rodinnú firmu, na výsledkoch ktorej sa podieľame spoločne. Hoci je naše vinárstvo malé, snažíme sa svojou ponukou oslovit' milovníkov vína, pretože súčasný konzument vín sa už nezaujíma len o jeho základné rozdelenie na

biele, ružové a červené, ale v dôsledku nárastu výrobcov vín za posledné roky, a tak aj zvýšenia konkurenčnej ponuky sa ľudia viac zaujímajú o to, odkiaľ hrozno pochádza, ako samotný vinár víno vyrába a čo všetko pri výrobe používa. V dnešnej dobe čoraz viac konzumentov vína trápí histamínová intolerancia – ľudský organizmus nie je schopný dostatočne rýchlo odbúrať histamín prijatý v potravinách. Títo ľudia

sú obmedzovaní v tom, akú stravu prijímajú, vína nevynímajúc. Práve pre takúto skupinu ľudí sme sa rozhodli vyrábať vína bez histamínu. Bola to pre nás veľká výzva, keďže samotný proces výroby takéhoto vína sa začína vo vinici, keď je starostlivosť o hrozno náročnejšia. Proces následne pokračuje pri samotnom spracovaní hrozna v pivnici. Konečnou fázou pred uvedením vína na trh je jeho otestovanie v akreditovanom laboratóriu na prítomnosť histamínu vo víne, čo pre vinára a konzumenta slúži ako doklad o tom, že víno spĺňa podmienku bezhistamínového vína. Odmenou za naše snaženie je spokojnosť zákazníka a jeho návrat za naším vínom.

Všetky naše vína dostanete v Račianskej vinotéke. A čo chystáme? Sú to ďalšie projekty, o ktorých však nechceme hovoriť dopredu, ale včas sa ich dozviete. Sledujte nás na Facebooku alebo na našej internetovej stránke www.kollarwinery.sk.

Rodinné vinárstvo Kollár

Medzinárodný deň detí

V stredu 2. júna sme aj v našej mestskej časti oslávili najkrajší detský sviatok v roku, Medzinárodný deň detí. Do amfiteátra v Knižkovej doline prilákalo krásne slnečné počasie množstvo detí s rodičmi. Po dlhšej vynútenej prestávke žiarili tváre všetkých zúčastnených radosťou a nadšením.

Počas dvojhodinovej zábavy deti s potešením sledovali veselý príbeh s pesničkami o zábudlivej Dory a jej kamarátoch a spoločne si zaspievali so skupinou malinyjam. Na celé podujatie dohliadal DHZO Rača, ktorý pripravil aj zábavné súťaže a umožnil deťom vyskúšať si, ako sa sedí v hasičskom aute Valdo.

Naším hlavným cieľom bolo spraviť radosť našim najmenším a to sa nám podarilo. Ďakujeme vám všetkým za účasť a tešíme sa na ďalšie zaujímavé stretnutia počas Račianskeho kultúrneho a športového leta.

Fotografie z podujatia Deň detí v Rači si môžete pozrieť v našej galérii na stránke www.raca.sk alebo na našom Facebookovom profile MČ Rača.

Podujatie podporili: Kaufland, v. o. s., RAJO, a. s. Ďakujeme. (okk)

Deň detí v jasličkách

Medzinárodný deň detí je posolstvom myšlienky, aby všetky deti mali šťastné a usmiate detstvo.

Tak ako počas minulých rokov, aj tento deň sme MDD oslávili, ako sa patrí. Deň sa začal veľkou návštevou babičiek zo stacionára. Spolu s pani vedúcou Dagmar Hýtkovou deťom priniesli darček v podobe interaktívnej tabule, ktorú sami vyrobili. Pani Anna Pallerová zaspievala deťom krásnu pieseň a Evička Kováčiková im zarecitovala rozprávku. Naši drobcí zatancovali a spolu sme si všetci zaspievali.

Pre deti sme mali ešte jedno prekvapenie a tým bolo vozenie na poníkoch, ktoré zorganizovala pani riaditeľka MŠ Tbiliská. Nezabudli sme ani na balíček pre našich najmenších, ktorý sponzorovala mamička p. Martinka Vargová-Jur-

ková, sladkosti pre deti zakúpila mestská časť Bratislava-Rača.

Mgr. Mária Gaálová, vedúca zariadenia starostlivosti o deti

Letný program v Amfiteátri Rača

Počas leta sa môžete tešiť na množstvo zaujímavých podujatí – koncerty známych kapiel, Amfiteáter-Knižkova dolina cestovateľské kiná, muzikály a rôzne iné. Organizátori a viac na www.raca.sk/letny-program-v-amfiteatri-raca/.

(red)

Otvorenie kúpalísk v Rači

Kúpaliská Rača a Krasňany sú oficiálne otvorené. Kúpalisko Rača, ktoré sa nachádza v Knižkovej doline pod račianskym amfiteátrom. Čaká na vás 50 metrový bazén, vodné atrakcie pre deti a hracie prvky.

Kúpalisko Krasňany vám ponúka plavecký aj detský bazén, či beachvolejbalové a detské ihrisko.

Pre skrátenie čakania v dlhých radoch je tu možnosť zakúpenia lístka online na stránke kupaliska.bratislava.sk/.

(red)

Najaktívnejší čitatelia knižnice za rok 2020

Miestna knižnica ocenila najaktívnejších čitateľov za rok 2020. Naša miestna knižnica na Žarnovickvej ulici fungovala v roku 2020 obmedzenejšom režime. Počas minulého roka sme pre vás spustili službu knižného kuriéra, ktorý doručoval knižky priamo domov.

Miestna knižnica odovzdala v júni ceny pre najaktívnejších čitateľov. Najaktívnejší čitatelia v kategórii deti a mládež do 15 rokov za rok 2020 boli Nela Rákovská, Hana Petrechová a Petra Diskyová.

V kategórii dospelí boli počas minulého roka najaktívnejší čitatelia Irena Lukáčová, Ján Csolle a Marta Micheličová.

Ďakujeme všetkým čitateľom, ktorí využívajú naše služby knižnice.

Knižnicu môžete navštíviť aj počas letných mesiacov v klasických otváracích hodinách. (red)

Kalendárium: júl 2021

1711 | pred 310 rokmi

Raču a susedné obce obišla morová epidémia. Pri rozsiahlej epidémii v r. 1711 – 1712 v Bratislave a okolí zostali Rača, Vajnory a Svätý Jur ušetrené väčších obetí. Na znak vďaky podľa „večitého sľubu“ sa každoročne okolo sviatku Nanebovzatia Panny Márie koná pútveriacich k Pustému kostolíku.

1831 | pred 190 rokmi

V Rači vypukla epidémia tzv. ázij-skej cholery. Od 23. 8. do 27. 9. zomrelo 170 obyvateľov. Rača mala vtedy 2019 obyvateľov.

1896 | pred 125 rokmi

Do presbytéria farského kostola bolo osadených 5 farebných vitrážových okien. Boli zadovážené za pôsobenia p. farára Štefana Bezáka, ktorý pôsobil v Rači v rokoch 1895 – 1908. Okná boli financované donorskými darmi jednotlivých rodín, miestneho farára a farnosti. Obrazy v oknách znázorňujú sv. Karola, sv. Štefana kráľa, sv. Filipa a Jakuba, sv. Teréziu a sv. Rodinu.

1931 | pred 90 rokmi

Slávnostné otvorenie novopostavenej rímskokatolíckej školy. Budovu podľa projektu Milana M. Harminca na rohu dnešných ulíc Detvianska a Čachtická 30. 8. 1931 posvätil trnavský generálny vikár vdp. Karol Nečesálek.

1931 | pred 90 rokmi

V budove starej školy (Zichyho kúria na dnešnej Alstrovej ul. 171) bola umiestnená štátna meštianska škola.

1935 | pred 85 rokmi

Otvorenie novej evanjelickej školy Školu postavila evanjelická cirkev – ná obec v areáli objektu fary a na mieste staršej školy na dnešnej Alstrovej ul. č. 153 (dnes hotel a reštaurácia BIVIO).

1991 | pred 30 rokmi

Otvorenie Cirkevnej základnej školy (Škola bola zriadená v spolupráci rímsko-katolíckej farnosti a Inštitútu školských bratov Jána de La Salle v budove dovtedajšej ZDŠ na Detvianskej ulici – dnes Spojená škola de La Salle).

Text: Mária Hatalová, RMS

Júnové výstavy RMS

Konečne sme mohli Račanov pozvať na naše dve súbežné výstavy. Jedna s názvom „Ako sa hrali naši starí rodičia“, aj keď omnoho menšia, ako bola v pôvodnom projekte, čakala na svojich návštevníkov niekoľko mesiacov. Škôlkari, školáci, ale aj rodičia s deťmi obdivovali staré, ešte slamou plnené medvede, bábičky, maňušky i staré bábkové divadlo, stolové hry a mnoho poučných textov o tom, ako sa hračky vyvíjali.

Druhá výstava „Ako plynie čas račianskym školám, učiteľom a žiakom“ mala pomôcť zorientovať sa v spleti škôl v Rači od dávnej minulosti dodnes. Mnoho úžasných starých fotografií (najstaršia z r.1896!) naozaj pripomína, že čas plynie...

Výstava bola niekoľko dní sprístupnená deťom MŠ a ZŠ, cez víkend 26. – 27.

júna ju mohla vidieť verejnosť. Ako vyvrcholenie sme v pondelok pred predstavením Divadla na nádvorí pripravili stretnutie učiteľov, ktorí v minulosti na školách v Rači učili – veľa spomienok a rozprávania.

Fotoreportáž s komentármi nájdete na FB stránke Račiansky muzeálny spolok. RMS ponúka organizátorom denných táborov v Rači možnosť tieto výstavy navštíviť. Dohodnúť sa môžu na telefóne číslom 0904 858 234, resp. na e-mailovej adrese muzeumraca@gmail.com.

Jana Maniková, predsedá RMS

Vo veku 94 rokov nás opustil čestný predseda RMS Ľudovít Havlovič

18. júna 2021 vo veku 94 rokov ticho skončil človek blízky nášmu srdcu i duši, čestný predseda RMS pán Ľudovít Havlovič.

Celý svoj život zasvätil štúdiu a poznávaniu histórie, osobitne svojej rodnej obce Rača. Bol jedným zo zakladateľov Račianskej izby a osnovatelom myšlienky vzniku etnografického miestneho múzea. So svojimi poznatkami oboznamoval svojich rodákov, školskú mládež i návštevníkov Rače ako lektor a sprievodca. Výsledky svojej bádateľskej práce zhrnul v dvoch publikáciách o Rači a zanechal bohatý archív fotografií a odborných článkov. V r. 2003 mu bola za mimoriadnu lektorskú a publikačnú činnosť, sprá-

covanie našej národnej histórie aj za dlhoročnú aktívnu činnosť vo výbore MO MS v Rači udelená Výročná cena Samuela Zocha.

Svojím životom, obetavou a tvorivou kultúrno-osvetovou a publikačnou činnosťou aj láskavým ľudským prístupom zanecháva v nás, čo sme s ním spolupracovali, i v širokej pamäti našej obce, hlbokú stopu.

Račiansky výber 07-08/2021

Plávanie so znevýhodnenými deťmi

Pracovať s ľuďmi je pekná, ale náročná práca, obzvlášť ak ide o prácu s niekým, kto trpí postihnutím. Dominika Kovačičová je jednou z tých, ktoré sa zaľúbili do práce s deťmi a mládežou s intelektuálnym znevýhodnením. O tom, čo jej tento koníček prináša a berie, si môžete prečítať v nasledujúcom rozhovore. Dominika, máš náš obrovský obdiv.

RV: Dominika, predstav nám trochu klub, v ktorom pôsobiš, a na čo je zameraný.

Sme prvý bratislavský plavecký klub menom Víťaz, ktorý je zameraný na výuku a rozvoj pohybovej aktivity u detí a mládeže s intelektuálnym znevýhodnením (Downov syndróm, poruchy autistického spektra, detská mozgová obrna).

RV: Aká je práca s deťmi a mladými ľuďmi s týmto postihnutím?

Keď som išla na prvý tréning, mala som obavy. Nevedela som, čo očakávať, ako sa budú deti správať a či nás prijmu. Nemala som skúsenosti. Po prvom tréningu som zistila, že všetci do jedného sú úžasní, radosť v očiach tých detí je neopísateľný zážitok. Hneď som si túto prácu zamilovala a teším sa na každý tréning a na každé dieťa. Neskutočne nás dobíjajú energiou. 😊

RV: Čo ťa viedlo k tomu, aby si sa venovala takejto zásluhnej činnosti?

Skoro celý svoj život som strávila vo vode. Od malička som aktívne plávala v plaveckom klube, neskôr som ako tínedžerka hrala ženské vodné pólo. Vodu proste milujem.

Jedného krásneho dňa, asi pred rokom, mi zavolala bývalá spoluhráčka z vodného póla (mimochodom, tiež rodená Račanka Petra Mokrišová) a povedala mi o myšlienke založiť plavecký klub pre postihnuté detičky. Spýtala sa ma, či s ňou pôjdem do toho ako členka a zakladateľka klubu. Ani sekundu som neváhala a odvtedy sme začali formovať náš klub.

Ako klub sme zaregistrovaní pod Špeciálne olympiády Slovensko, s ktorou máme úžasné vzťahy a veľa sa od nich učíme.

Špeciálne olympiády Slovensko je organizácia, ktorá poskytuje celoročný cyklus tréningov a domácich či medzinárodných súťaží v rôznych druhoch olympijských i neolympijských športov pre deti a mládež s intelektuálnym znevýhodnením.

RV: Môžu sa k vám pripojiť aj ľudia z Rače s podobným postihnutím?

Samozrejme, sú vítaní, tešíme sa z každého nového plavca. 😊 Fungujeme na plavárni Pasienky a ŠH Mladosť. Viac informácií o našom klube nájdete na stránke www.plaveckyklubvitaz.sk. Kapacita

detí v bazéne sa zaplňa rýchlosťou blesku, čomu sa nesmierne tešíme.

RV: Plánujete sa zúčastniť aj na nejakých súťažiach?

Jasnačka, 😊 v tíme máme skvelých plavcov s veľkým potenciálom, na súťaže sa už teraz tešíme. Bude to neopísateľný zážitok pre plavcov i pre nás trénerov, nehovoriac o rodičoch. Všetci si tú atmosféru užijeme.

RV: Čo by si chcela Račanom odkázať?

Aby boli ľudia k sebe dobrí, aby sa zbytočne nehádali a neosočovali, kto je pravý Račan a kto nie. :) Aby sme sa všetci navzájom tolerovali a žili ako veľká rodina.

A z pohľadu nášho klubu, aby sa ľudia naučili prijať ľudí s intelektuálnym znevýhodnením a začlenili ich do bežného života = inklúzia. ❤️

Mgr. Marek Porvazník,
referát športu a mládeže

Bežeckú sezónu sme otvorili Račianskym krosom

Konečne, mohli sme si povedať, keď sme v nedeľu 6. júna otvárali amfiteáter, aby sme všetko pripravili na 10. ročník Račianskeho krosu – leto. Aj keď opatrenia nám zrejme počet behuťvých ovplyvnili, na štart náročnej 15-kilometrovej a 9-kilometrovej trate sa napriek tomu postavilo okolo 200 bežcov a čo je potešiteľné, prišli aj tí najmenší.

Tradične na tomto podujatí vládla dobrá atmosféra a po privítaní bežcov pánom starostom Michalom Drotovánom, ktorý si opäť obul aj bežecké tenisky, a tradičným štartovým výstrelom

poslanca MZ Bratislava-Rača Juraja Madzina sa bežci pustili do zdolávania náročnej trate. To všetko sa odohráva-

lo pod dozorom hlavného organizátora, predsedu občianskeho združenia Perun Rastá Uličného, poslancov Ivana Vranu a Róberta Pajdlhausera a za neustáleho burcovania moderátorom Dejvom.

Po štarte dospeláckych kategórií sa na štart postavili deti, ktoré s úsmevom na tvári bojovali o sladkú odmenu, ktorá ich v cieľi čakala.

Preteky sa opäť vydarili, výsledky si môžete pozrieť na www.pretekaj.sk. Ďakujeme, že ste sa zúčastnili.

Mgr. Marek Porvazník,
referát športu a mládeže

Kultúrne, spoločenské a náboženské podujatia v Rači počas júla a augusta

Jednota dôchodcov na Slovensku

ZO Bratislava-Rača, Žarnovická 7

- Zasadnutie výboru ZO 25.8. v čase a na mieste, ktoré si členovia dohodnú podľa situácie v mesiaci august.

- V pondelok 6.9. o 14.00 h členská schôdza v priestoroch amfiteátra v Knižkovej doline.

Budú uzatvorené všetky administratívno-praktické úkony súvisiace s poznávacím výletom do Patiniec dňa 7.9. Budeme informovať o ďalších aktivitách v oblasti kultúry alebo pohybu na čerstvom vzduchu a v prípade vhodných podmienok aj v interiéri. Každý utorok o 16.00 h pokračuje cvičenie vo Fitcentre na Tbiliskej ul. V prípade akýchkoľvek zmien v čase alebo počte dní v týždni budú informácie zverejnené na web stránke alebo na recepcii Fitcentra.

Naše stretnutia sa budú riadiť opatreniami platnými vo Vyhláske Úradu verejného zdravotníctva SR platnými v čase konania členskej schôdzy pre podobné podujatia. Želáme svojim členom a spoluobčanom príjemné leto.

Slovenský zväz invalidov

ZO Rača Hybešova 23, 0905 537 420

Rača po nútenej prestávke pozýva členov dňa 10.7. o 10. hodine do Knižkovej doliny na posedenie pri guláši.

Po krátkej schôdzy odovzdávame členom, ktorí mali za prvý polrok jubileum, darček.

Tešíme sa na stretnutie s Vami.

Dajú sa vyrovnat aj členské príspevky. Akcia sa uskutoční za dodržania aktuálne platných covidových opatrení.

Katolícke bohoslužby

Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Bratislava-Rača, Alstrova 121, 02/44 88 46 04

Aktuálny program bohoslužieb Rímskokatolíckej farnosti Bratislava-Rača na jednotlivé týždne nájdete na internetovej stránke www.raca.fara.sk pod záložkou „bohoslužby“.

Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania Bratislava-Rača

Alstrova 39, 02/44 88 34 03, 0903 79 49 26,

e-mail: raca@ecav.sk web: ecavraca.sk

Nedeľa 9:00: Služby Božie.

Kresťanský zbor v Rači

Pri Šajbách 1, www.kzraca.sk, 0908 390 753

Nedeľa 10:00: Bohoslužby pre celú

RC Ráčik

Herňa pre verejnosť: aktuálne informácie ohľadom otvorenia herničky nájdete na stránke www.racik.sk

PO: 19.00 - 20.00 Ashtanga joga

ST: 17.00 - 18.00 Pilates

18:10 - 19:10 Gravidjoga

ŠT: 07:00 - 08:15 Mobility joga

17:30 - 18:30 Pilates

Výtvarná súťaž:

Rodný kraj Milana Rastislava Štefánika

Výtvarný krúžok Rača

Zúčastnili sa:

1. Ondrej Beladič
2. Jana Šestáková
3. Julka Šestáková
4. Viki Bende
5. Viky Wéberová
6. Laura Perknovská
7. Lea Šestákov
8. Rebeka Záborská
9. Daniela Dubanová
10. Dagmar Zalaiová
11. Nina Hatalová 3x
12. Kamila Štefanidesová

Ocenenie:

1. Viki Veberová
2. Dagmar Zalaiová
3. Lea Šestáková
4. Rebeka Záborská
5. Nina Hatalová - mimoriadna cena
6. Ondrej Beladič - cena Spolku rodákov MRŠ
7. Kamila Štefanidesová - cena Spolku rodákov MRŠ

Ocenení žiaci dostali prostredníctvom svojich vedúcich:

- diplomy s uvedením umiestnenia žiakov v súťaži v príslušnej kategórii a vecnú odmenu vo forme komixu o M.R.Štefánikovi
- ostatní účastníci výtvarnej súťaže dostali pochvalu za účasť v nej a taktiež vecnú odmenu vo forme komixu o M.R.Štefánikovi.

NA PRENÁJOM GARÁŽE PRE MOTOCYKLE RÁČIANSKA 184

- vykurované garážové státie pre motocykle
- s vlastnou el. zásuvkou
- napojenie na pult centrálnej ochrany
- rozmer 2 x 3 m

96 EUR / MESIAC

Viac info na **0914 334 678**